

Sprawozdanie z realizacji
Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie w Gminie Kochanowice
oraz z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego
ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
za rok 2016

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kochanowice na lata 2016-2020 ustanowiony został uchwałą nr XIV/116/16 Rady Gminy Kochanowice z dnia 17 lutego 2016r.

Celem Programu jest wypracowanie sprawnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomocy osobom i rodzinom doznającym przemocy. Adresowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Kochanowice, przede wszystkim do ofiar przemocy w rodzinie, jej sprawców i świadków. W realizacji Programu uczestniczą osoby zaangażowane w pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy, instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz pełniące funkcje wspierające. Głównym realizatorem, koordynatorem i inicjatorem działań w ramach Programu jest Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kochanowicach, którego obsługę organizacyjno-techniczną zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kochanowicach.

Cele główne programu:

1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Kochanowice.
2. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc.
3. Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Założenia programu:

1. Uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie.
2. Promowanie modelu rodziny wolnej od przemocy.
3. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie.
4. Działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy.
5. Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy.

Cel 1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Kochanowice

Zadanie	Realizacja zadań i ocena efektów
Określenie w drodze uchwały trybu powoływania i odwoływania członków ZI oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania	W dniu 10 czerwca 2011r. Rada Gminy Kochanowice w uchwale Nr VII/60/11 określiła tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.
Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego i zawarcie porozumień pomiędzy instytucjami	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołany został Zarządzeniem Nr 85/11 Wójta Gminy Kochanowice z dnia 14 września 2011 roku. Następnie zawarte zostały porozumienia o współpracy pomiędzy Gminą Kochanowice a: GOPS w Kochanowicach, Komendą Powiatową Policji w Lublińcu, Zespołem Szkolno-Przedszkolnym w Kochcicach, Zespołem Szkół w Kochanowicach, Zespołem Szkół w Lubecku, NZOZ Przychodnią Lekarską „Medyk”. W Zespole pracują przedstawiciele: pomocy społecznej, sądu, Policji, oświaty, GKRPA, służby zdrowia.
Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu zapobieganie w/w zjawisku	1. Pracownicy socjalni GOPS Kochanowice w ramach pracy socjalnej diagnozują problem przemocy w rodzinie oraz inicjują interwencje w środowisku dotkniętym w/w problemem. 2. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego realizując procedurę „Niebieskie Karty” opracowują i realizują plan pomocy rodzinie w indywidualnych przypadkach. 3. Informacja o miejscach i formach pomocy osobom doznającym przemocy domowej, zawierająca dane adresowe, sposób kontaktu, czas i miejsce, gdzie można skorzystać z poradnictwa i uzyskać wsparcie jest na bieżąco aktualizowana i dostępna na stronie internetowej GOPS Kochanowice. 4. Członkowie grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego w trakcie rozmów prowadzonych z osobą stosującą przemoc w rodzinie, informują ją o miejscach, w których mogłaby ona skorzystać z terapii dla sprawców przemocy. Jednocześnie, każdorazowo zobowiązują osoby stosujące przemoc do zaprzestania zachowań aspołecznych.

Zmiana postaw mieszkańców wobec problemu przemocy w rodzinie	1. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty” monitorował systematycznie 16 rodzin, w których w/w procedura była prowadzona. Co najmniej raz w miesiącu swoje wizyty odbywali w w/w rodzinach pracownik socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kochanowicach oraz dzielnicowy Rewiru Dzielnicowych Komendy Powiatowej Policji w Lublińcu. 2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kochanowicach poprzez spotkania, wymianę informacji, opracowywanie procedur oraz udział w szkoleniach, prowadzi stałą współpracę ze szkołami, sądem, Policją, m.in. w zakresie monitorowania sytuacji wspólnych klientów. 3. Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych o instytucjach oraz możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym: w formie plakatów, ulotek, broszur, informacji zamieszczonych na stronie internetowej. 4. W szkołach działających na terenie gminy Kochanowice realizowano programy edukacyjne dla dzieci i młodzieży dot. problemu przemocy: Zespół Szkół w Lubecku: 1. Udział w kampaniach społecznych: „Nie reagujesz-akceptujesz”, „Przemoc boli”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Prawa człowieka zaczynają się od praw dziecka” 2. Udział młodzieży w zajęciach wychowawczych i wychowaniu do życia w rodzinie, gdzie była podejmowana tematyka przemocy w rodzinie. 3. Zajęcia wychowawcze prowadzone przez pedagoga: Przemoc fizyczna i psychiczna. Niebieska Karta. Uzależnienia behawioralne wśród młodzieży. Trening umiejętności interpersonalnych jako sposób radzenia sobie ze zjawiskiem przemocy. Agresja i przemoc – konsekwencje bycia katem i ofiarą. Jak nie dać się cyberprzemocy? Warsztat umiejętności radzenia sobie ze złością i gniewem. 4. Zajęcia z funkcjonariuszami Policji z KPP w Lublińcu: odpowiedzialność karna nieletnich, bezpieczna szkoła, bezpieczne wakacje, Niebieska Karta. 5. Program profilaktyczny – Radzenie sobie w sytuacjach trudnych dla uczniów. 6. Zajęcia dla uczniów kl. II SP z psychologiem z PPP-P „Bądź królem swoich pazurów” 7. Zajęcia dla kl. II Gimnazjum prowadzone przez psychologa na temat m.in. przemocy emocjonalnej. 8. Dzień Bezpiecznego Internetu w Zespole Szkół w Lubecku- 9 luty 2016. 9. Udział uczniów klas III gimnazjum w programie profilaktyki zintegrowanej: „Archipelag Skarbów”.
---	---

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Koheicach:

1. Prelekcja dla rodziców uczniów przeprowadzona z terapeutą ze Śląskiego Centrum Profilaktyki i Psychoterapii z Katowic na temat zagrożeń płynących z cyberprzestrzeni.
2. Uczniowie uczestniczyli w programie teatralno-profilaktycznym pt. "Oczy szeroko otwarte" dotyczącym problemów przemocy fizycznej i psychicznej zrealizowanym przez Krakowskie Centrum Profilaktyki.
3. Zajęcia dla uczniów: „Jak wyrażać negatywne emocje nie raniąc innych osób”
4. Zorganizowanie szkolnego konkursu profilaktycznego pt. „STOP Agresji”.
5. Gazetka informacyjna dla rodziców uczniów: „Kocham- nie biję, kocham- nie krzyczę”.
6. Zajęcia dla uczniów oraz dzieci przedszkolnych na temat wybierania odpowiednich- pozbawionych przemocy- bajek, programów telewizyjnych i gier komputerowych.
7. Zorganizowanie zajęć profilaktycznych pt. "Kto mieczem wojuje", dotyczących przeciwdziałania agresji. Zajęcia zostały zrealizowane przez terapeutę ze Śląskiego Centrum Profilaktyki i Psychoterapii w Katowicach.
8. Zorganizowano szkolenie dla nauczycieli pt. „Jak rozmawiać z rodzicami dzieci trudnych wychowawczo” zrealizowane przez terapeutę ze Śląskiego Centrum Profilaktyki i Psychoterapii w Katowicach.
9. Udział w kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”
10. Przedstawienie profilaktyczne w wykonaniu uczniów: „Mój jedyny przyjaciel-Internet” na temat zagrożeń czyhających w sieci.
11. Zajęcia pt. „Dobrym być”.
12. Udział uczniów w ogólnopolskiej kampanii „Bezpieczne wakacje”.
13. Zajęcia warsztatowe przeprowadzone przez terapeutę- p. Elżbietę Dziewięcką na temat agresji słownej i fizycznej.
14. Zajęcia profilaktyczne prowadzone przez psychologów z Centrum Profilaktyki „Krokus” z Krakowa na temat cyberprzemocy oraz na temat wyrażania emocji i agresji.

Zespół Szkół w Kochanowicach:

1. Programy teatralno-profilaktyczne „Inna niż inni” oraz „Mam talent” przedstawione przez Krakowskie Centrum Profilaktyki.
2. Warsztaty profilaktyczne „Trening asertywności” przeprowadzone przez Pracownię psychoterapii „Krokus”.
3. Warsztaty „Zaplątani w sieci” przeprowadzone przez Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoedukacji”.
4. Warsztaty przeprowadzone przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną : „Rozwijanie umiejętności społecznych”, „Rozwijanie umiejętności zachowań asertywnych”, „Radzenie

	sobie ze stresem”, „Bezpieczne media- elementy edukacji medialnej”, „Cyberprzemoc”. 5. Udział w Ogólnopolskiej Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” i przeprowadzenie szkolnego etapu konkursu. 6. Organizacja i koordynacja programu profilaktyczno-wychowawczego „Archipelag skarbów”. 7. Zajęcia pedagogizujące prowadzone przez specjalistów PPP w Lublińcu nt. zachowań stresujących. 8. „Debata”- warsztaty profilaktyczne prowadzone przez terapeutę ze Śląskiego Centrum Profilaktyki i Psychoterapii. 9. Zajęcia profilaktyczne w III kl. Gimnazjum na temat agresji wobec młodszych dzieci. 10. Przeprowadzenie przez poradnię warsztatów dla dzieci klasy III „Bądź królem swoich pazurów”- warsztaty radzenia sobie ze złością i zachowaniami agresywnymi.
--	--

Cel 2. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc

Zadanie	Realizacja zadań i ocena efektów
Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie	1. Aktualizacja gromadzonych informacji na temat rozmiarów i form przemocy. 2. Członkowie Zespołu diagnozowali sytuacje w poszczególnych przypadkach, wymieniali się informacjami, omawiali możliwości udzielenia odpowiedniego wsparcia rodzinie. 3. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kochanowicach dyżuruwał specjalista terapeuty, który prowadził również grupę samopomocową dla ofiar przemocy. Grupa taka działała do lipca 2016r.

Cel 3. Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie

Zadanie	Realizacja zadań i ocena efektów
Zapewnienie pomocy rodzinom, w których występuje przemoc	1. Z informacji posiadanych przez ZI wynika, że w 2016r. na terenie gminy Kochanowice w jednym przypadku zaistniała bezpośrednia konieczność odizolowania sprawcy od ofiary przemocy; Prokurator wobec stosującego przemoc mieszkańca Kochcic zastosował nakaz opuszczenia lokalu. 2. W ubiegłym roku w GOPS Kochanowice dyżurował specjalista terapeuta, który udzielał indywidualnych, bezpłatnych porad m.in. dla osób doznających przemocy. Terapeutka prowadziła także grupę wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie. 3. Pracownicy socjalni GOPS Kochanowice oraz członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego informowali osoby doznające przemocy domowej o możliwości skorzystania z porad specjalistów dyżurujących w Punkcie Konsultacyjnym w Lublińcu. 4. GKRPA występowała z wnioskami do Sądu Rejonowego w Lublińcu o spowodowanie obowiązku leczenia odwykowego wobec osób nadużywających alkoholu, podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie. 5. Z osobami doznającymi przemocy domowej prowadzono pracę socjalną - GOPS Kochanowice. 6. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego pracując w grupach roboczych w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” podejmowali działania interwencyjne, polegające m.in. na wizytach w miejscu zamieszkania osób doznających przemocy, zobowiązaniu osób stosujących przemoc do zachowania zgodnego z prawem i normami współżycia społecznego.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołany został Zarządzeniem Nr 85/11 Wójta Gminy Kochanowice z dnia 14 września 2011 roku na mocy ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r., poz. 1390 z późn. zm.), w związku z ustawą z dnia 10 czerwca 2010r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, która do katalogu zadań własnych gminy dodała tworzenie zespołów interdyscyplinarnych. Jego powołanie było jednym z zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kochanowice.

Obecny skład Zespołu tworzy 11 osób:

1. Mirosława Pietrek- Kierownik GOPS w Kochanowicach, Przewodnicząca GKRPA
2. Beata Chmurak - Broniarek- specjalista pracy socjalnej w GOPS w Kochanowicach, członek GKRPA
3. Małgorzata Drynda - Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członek GKRPA w Kochanowicach
4. st. sierż. Michał Smoleń – Dzielnicowy Rewiru Dzielnicowych Komendy Powiatowej Policji w Lublińcu
5. Henryka Muszyńska - pedagog szkolny w ZS w Kochanowicach, członek GKRPA
6. Mariola Strzoda- pedagog szkolny w ZS w Lubecku, członek GKRPA
7. Ilona Gołek - nauczyciel w ZS-P w Kochcicach, członek GKRPA
8. Anna Bednarczyk - pielęgniarka w NZOZ „Medyk”
9. Sabina Kawalec - kurator specjalista Sądu Rejonowego w Lublińcu
10. Monika Kmiecik - starszy kurator zawodowy Sądu Rejonowego w Lublińcu
11. Klaudia Pisulska – pracownik socjalny GOPS w Kochanowicach

Zespół Interdyscyplinarny w 2016r. spotkał się czterokrotnie.

W 2016r. do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 8 formularzy „Niebieskiej Karty” cz. A sporządzonych przez:

- Komendę Powiatową Policji w Lublińcu – 5 kart,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kochanowicach – 3 karty

Łącznie z procedurami wszczętymi w 2015r. Zespół Interdyscyplinarny w ramach procedury „Niebieskie Karty” pracował z 16 rodzinami.

W 2016r. w ramach Zespołu pracowało 16 grup roboczych, w skład których wchodził przedstawiciele GOPS, GKRPA, Policji, oświaty, sądu. Odbyły się 43 posiedzenia grup roboczych. Pomocą objęto 59 osób.

Przedstawiciele poszczególnych instytucji opracowywali i realizowali plan pomocy rodzinie, diagnozowali i monitorowali sytuację rodziny. Z każdego spotkania grupy roboczej sporządzony został protokół. W ubiegłym roku zakończono procedurę „Niebieskie Karty” w dziewięciu rodzinach. W dwóch przypadkach rozstrzygnięto o braku zasadności podejmowania działań.

Członkowie Zespołu diagnozowali sytuację w poszczególnych rodzinach, wymieniali się informacjami, omawiali możliwości udzielenia odpowiedniego wsparcia rodzinie. Omawiane były również możliwości dotyczące profilaktyki, rozpowszechniania informacji na temat przemocy. Dobra współpraca, wymiana spostrzeżeń, pozwoliła na podjęcie szybkich działań. Bezpośredni sposób przekazywania informacji i podejmowanie konkretnych działań usprawniły pracę instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy.

W ramach działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie rozpowszechniano materiały informacyjne - broszury, ulotki, plakaty itp.(zakupione w 2015r.) oraz numery telefonów zaufania „Niebieska Linia”.

W kwietniu 2016r. do działających na terenie Gminy Kochanowice przychodni lekarskich skierowano pisma zawierające informacje niezbędne do podjęcia stosownych działań w przypadku rozpoznania przemocy w rodzinie. Do pisma dołączony został kwestionariusz oceny ryzyka występowania przemocy w rodzinie wobec dziecka oraz propozycję algorytmu postępowania w przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie wobec dziecka. Ponadto załączono wzór zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie. Powyższe wynika z faktu, iż zgodnie z art. 9d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przedstawiciele ochrony zdrowia są jednymi z pięciu podmiotów uprawnionych do realizacji procedury „Niebieskie Karty”.

W 2016r. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zorganizował dwa szkolenia:

- pierwsze z nich dotyczyło problemu „Przemocy wobec dzieci”. Szkolenie prowadził Pan Roman Bartosik z Ośrodka Psychoprofilaktyki „Nowa Perspektywa” w Krakowie. Wzięły w nim udział osoby zaangażowane w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie: pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kochanowicach, funkcjonariusz

Policji, pedagogzy szkolni a ponadto kilkunastu nauczycieli ze szkół w Kochanowicach, Kochcicach i Lubecku wraz z Dyrekcją. Celem szkolenia było pogłębienie wiedzy uczestników na temat interwencji wobec dziecka doznającego przemocy domowej, metod diagnozowania w/w problemu, przyczyn jego występowania i czynników ryzyka. Omówiona została również procedura „Niebieskie Karty”- głównie w odniesieniu do przedstawicieli oświaty.

- drugie szkolenie odbyło się w dniu 15 grudnia 2016r. i dotyczyło pracy z rodziną z problemem alkoholowym oraz problemem przemocy w rodzinie. Wzięli w nim udział członkowie ZI, pracownicy socjalni GOPS Kochanowice, pedagogzy szkolni oraz asystent rodziny.

Ponadto w październiku 2016r. w Katowicach przewodnicząca ZI oraz funkcjonariusz KPP w Lublińcu uczestniczyli w szkoleniu pn. „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w praktyce- ochrona danych osobowych oraz wybrane aspekty pracy ZI oraz grup roboczych.

Na działalność Zespołu Interdyscyplinarnego z budżetu gminy w 2016r. wydatkowano środki finansowe w wysokości 680,00zł- na pokrycie kosztów szkolenia dla dwóch członków ZI.

PRZEWODNICZĄCA
Zespołu Interdyscyplinarnego
ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Beata Chmurak-Broniarek